

REFERAT Klimaudvalget (§17 stk. 4 udvalg) d. 24-01-2023

Mødedato Tirsdag d. 24. januar 2023 kl. 17:00

Mødested Mødelokale Gundestrupkarret

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Nyt lavbundsprojekt.....	5
Klima- og energiregnskaber.....	8
Flytning af afsatte midler til klimaindsatsen til Klimaudvalget fra Teknik- og Miljøudvalget.....	10
Oplæg til studietur for Klimaudvalget.....	13
Eventuelt.....	15

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.04-G01-4-22

Punktoplysninger

Sagsnr.: 00.22.04-G01-4-22

Sagsbeh.: Jesper Zinck Zimmer

Resume

Godkendelse af dagsordenen er et fast punkt på møderne i Klimaudvalget.

Baggrund

Godkendelse af dagsorden.

Forventet konsekvens

Ingen bemærkninger.

Organisering og kommunikation

Ingen bemærkninger.

Lovgrundlag

Ingen relevant lovgivning.

Økonomi

Udgiftsneutral.

Procesplan

Ingen bemærkninger.

Sagen afgøres i

Klimaudvalget.

Administrationen indstiller,

- at dagsordenen godkendes.

Beslutning

Fraværende: Benny Hansen, Jimmy Støttrup Jensen og Signe Nøhr

Dagsordenen blev godkendt.

Punkt 2: Nyt lavbundsprojekt

00.22.04-P35-1-22

Punktoplysninger

Sagsnr.: 00.22.04-P35-1-22

Sagsbeh.: Karen Clausager

Resume

Klimaudvalget bedes drøfte og afgive en indstilling til en opskalering af kommunens indsats på klima-lavbundsområdet forud for Teknik- og Miljøudvalgets behandling.

Baggrund

Vesthimmerlands Kommune har med Udviklingsplan 2022 for grøn omstilling og det tilhørende handlingskatalog beskrevet, hvor kommunen især kan bidrage til at nedbringe CO₂-udledningen.

Vesthimmerlands Kommune er en landbrugskommune, hvorfor en del af landbrugsarealerne befinder sig på tørvejord med et højt indhold af organiske stoffer, som i daglig tale kaldes lavbund. Disse arealer findes især omkring kommunens større vandløb. Når tørvejord drænes, omsættes det organiske stof med en stor udledning af CO₂ til følge.

Såfremt lavbundsarealer gøres vådere, fx ved at sløjfe dræn, vil det organiske materiale ikke blive omsat, hvorved kulstof bliver lagret i jorden og CO₂-udslippet nedbringes. I et lavbundsprojekt deltager lodsejerne på frivillig basis og kompenseres for de udbyttetab, som en vådere jord måtte betyde. Derudover indgår også jordfordeling i projekterne.

I forbindelse med Halkær Å-helhedsprojektet er Vesthimmerlands Kommune allerede i gang med at projektere et lavbundsprojekt. Vurderingen er dog, at der er mange flere steder i kommunen med et stort potentiale for at lave lavbundsprojekter, og dermed for at bidrage til en CO₂-reduktion.

Administrationen foreslår derfor at indsatsen i forhold til lavbundsprojekter øges i forhold til det nuværende niveau. Dette i kombination med igangsættelsen af et nyt samlet lavbundsprojekt, der skal sikre en dedikeret tilgang til lavbundsindsatsen i Vesthimmerlands Kommune, sikre inddragelse af relevante partner i processen samt at der administrativt dedikeres ressourcer til lavbundsindsatsen i en periode på 6 til 8 år.

På mødet deltager afdelingsleder Karen Clausager, afdelingschef Christian Olesen og projektleder Per Frank Madsen med et oplæg omkring projektets indhold og forslag til organisering.

Forventet konsekvens

At Vesthimmerlands Kommune får gennemført flere lavbundsprojekter og på den måde får reduceret CO₂-udledningen. For den enkelte lodsejer i projektområderne vil det betyde et ophør med mere konventionel drift af arealerne. Deltagelse i lavbundsprojekterne sker omvendt på frivillig basis med compensation.

Organisering og kommunikation

Den praktiske projektledelse sker fra Natur, Miljø og Sekretariat med løbende koordinering og sparring med kommunens Klimateam. Eksterne ressourcer og aktører, herunder bl.a. Limfjordssekretariatet, Naturstyrelsen, landbrugets oplandskonsulenter og rådgivere, vil blive inddraget.

Det forventes også at arbejdet vil kræve en opnormering i kommunen i form af 1 til 2 yderligere projektmedarbejdere.

Lovgrundlag

Ingen relevant lovgivning.

Økonomi

Lavbundsprojekter gennemføres i dag med næsten fuld statslig finansiering og med statslig jordfordeling. Dette forventes også at ske fremadrettet.

Der vil dog i en opstartsfase være behov for en mindre kommunal finansiering for at søge de første projekter hjem.

Procesplan

- November 2022: Indledende dialog internt i kommunen.
- December 2022: Afholdelse af møde med Limfjordssekretariatet om afklaring af snitflader mellem Limfjordssekretariatet og Vesthimmerlands Kommune.
- Januar 2023: Behandling i Klimaudvalget og Teknik- og Miljøudvalget, projektidé for Styregruppen for Klima og Energi, projektidé for Klimaudvalget og beslutning om igangsættelse fra Teknik- og Miljøudvalget.
- Forår 2023: Ansøgning om støtte til seks lavbundsarealer (ansøgningsfrist uvis), ansættelse af nye medarbejdere samt igangsættelse af projektet.
- Efterår 2023: Ansøgning om støtte til seks lavbundsarealer (ansøgningsfrist uvis).

Sagen afgøres i

Teknik- og Miljøudvalget med indstilling fra Klimaudvalget.

Administrationen indstiller,

- at Klimaudvalget anbefaler at arbejde videre med planerne om at intensivere arbejdet med lavbundsprojekter i Vesthimmerlands Kommune, og
- at Klimaudvalget kommer med input til processen for inddragelse af relevante parter, herunder landbrugets organisationer, Danmarks Naturfredningsforening og relevante å-laug.

Beslutning

Fraværende: Benny Hansen

Indstillingerne blev tiltrådt.

Per Frank Madsen og Karen Clausager præsenterede et oplæg vedr. projektets indhold, forslag til organisering og vigtige pointer. Præsentationerne vedlægges referatet som bilag.

Udvalget påpeger, at projekternes samlede potentielle CO₂-reduktion samt deres andel af den samlede udledning både inden for arealanvendelse og for hele Vesthimmerlands Kommune tydeliggøres i den videre politiske behandling.

Ligeså anmoder udvalget om, at rækkefølgen for dialog med andre relevante aktører skal tydeliggøres.

Udvalget understreger, at de økonomiske forhold også bør tydeliggøres i den videre politiske behandling, da der både tildeles midler til realisering og bemanning af projekterne.

Bilag

Plan for udtagning af lavbundsprojekter

Lavbundsprojekter - organisering og vigtige pointer

Punkt 3: Klima- og energiregnskaber

00.22.04-P35-1-22

Punktoplysninger

Sagsnr.: 00.22.04-P35-1-22

Sagsbeh.: Gitte Christensen

Resume

Status på arbejdet med Vesthimmerlands Kommunes Klima- og Energiregnskaber.

Baggrund

Den 27. oktober 2022 godkendte Byrådet Vesthimmerlands Kommunens DK2020 Klimahandlingsplan. Planen blev godkendt med følgende bemærkninger:

- Opgørelsen af CO₂-regnskabet i klimaplanen er udarbejdet efter den såkaldte CAPF-metodes forskrifter. Kommunen forpligter sig til, i det fremadrettede arbejde med den grønne omstilling, at revurdere metoden bag sin opgørelse af CO₂-udledningen ved at arbejde for en metode, der tager højde for det positive optag i de biologiske processer i landbruget, som i samspil med bæredygtig energiproduktion bidrager til reduktion af det samlede CO₂-aftryk.
- Landbrugsproduktionen er af stor betydning i Vesthimmerlands Kommune, og det er derfor afgørende for kommunen, at udledningen vurderes ud af landbrugets samlede værdikæde fra planternes optag af CO₂ til det konkrete forbrug af fødevarer lokalt samt produktion af eksportvare.
- Vesthimmerlands Kommune har som et led i dette arbejde tilmeldt kommunen til et initiativ i regi af KL, som tester og udvikler de forbedringer og metodeændringer af Energi- og CO₂-regnskabet, der aktuelt er under udvikling.

Administrationen har i perioden fra november 2022 til slut december 2022 deltaget i initiativet i regi af KL og derigennem bidraget til at teste KL's og Energistyrelsens klimaregnskab.

Der gives på mødet en status på dette arbejde samt en anbefaling til det videre arbejde med Klima- og Energiregnskaberne.

Forventet konsekvens

Ingen bemærkninger.

Organisering og kommunikation

Ingen bemærkninger.

Lovgrundlag

Ingen relevant lovgivning.

Økonomi

Udgiftsneutral.

Procesplan

Ingen bemærkninger.

Sagen afgøres i

Klimaudvalget med mulig orientering i Byrådet.

Administrationen indstiller,

- at status og oplæg tages til efterretning, og
- at drøfte den videre proces.

Beslutning

Fraværende: Benny Hansen

Indstillingerne blev tiltrådt.

Vesthimmerlands Kommune benytter sig i forbindelse med arbejdet med at udarbejde og udmønte kommunens klimahandlingsplan en teknisk løsning fra firmaet PlanEnergi til at udregne og monitorere kommunens klimaregnskab.

I efteråret 2022 har et samarbejde mellem Energistyrelsen, KL, Realdania, Region Hovedstaden og 29 kommuner fra hele landet, hvoraf Vesthimmerlands Kommune har deltaget, udarbejdet og lanceret et nyt værktøj til at udregne og opgøre kommunernes CO₂-regnskab på en nem og ensartet måde.

Klimaudvalget tiltrådte, at kommunen det næste år kører en forsøgsordning med begge værktøjer for at erfare hvilket værktøj, som kommunen skal benytte fremadrettet.

Punkt 4: Flytning af afsatte midler til klimaindsatsen til Klimaudvalget fra Teknik- og Miljøudvalget

00.22.04-P35-1-22

Punktoplysninger

Sagsnr.: 00.22.04-P35-1-22

Sagsbeh.: Gitte Christensen

Resume

Med Udviklingsplan for Grøn omstilling 2022 har Vesthimmerlands Kommune vedtaget en ambitiøs plan for den grønne omstilling, der skal sikre, at kommunen bliver 88 procent klimaneutral i 2030 og 100 procent senest i 2050.

Sammen med planen er der udarbejdet et handlingskatalog med i alt 49 handlinger, der understøtter, at kommunen indfrier den første del af målsætningen frem mod 2030. Der er dog forsat en manko, hvor der skal igangsættes flere initiativer og projekter for at kommunen når den fulde målsætning.

For at levere på disse målsætninger har Byrådet bl.a. nedsat Klimaudvalget til at rådgive og give anbefalinger til Byrådet, Økonomiudvalget og de stående udvalg omkring hvilke tiltag, der skal igangsættes fremadrettet.

For at give Klimaudvalget bedre mulighed for at bidrage aktivt i arbejdet med den grønne omstilling og for at sikre fremdriften i udviklingsplanens implementering, bør de afsatte midler til klimaindsatsen på den baggrund overflyttes til Klimaudvalget fra Teknik- og Miljøudvalget med henblik på at midlerne fremadrettet administreres og prioriteres direkte af Klimaudvalget.

Der er aktuelt afsat 1 mio. i 2023, 4 mio. i 2024 og 7 mio. kr. i 2025 og 2026.

Baggrund

Vesthimmerlands Kommunes Klimaudvalg er oprettet som et paragraf 17 stk. 4-udvalg. Dette betyder, at udvalget alene fungerer som et rådgivende udvalg, der kan komme med anbefalinger og indstillinger til Byrådet, Økonomiudvalget og de stående politiske udvalg. Udvalget råder på baggrund heraf ikke over egen økonomi eller afsatte midler.

I forbindelse med Økonomiudvalgets godkendelse af Vesthimmerlands Kommunes Udviklingsplan for Bæredygtig Økonomi - Budgetlægningen 2023-2026 på mødet den 16. marts 2022 blev der under pkt. 3.3 Klimaindsats (DK2020) besluttet følgende:

"Der skal arbejdes videre med klimaindsatsen i overensstemmelse med kommunens 2020-plan samt Plan- og bæredygtighedsstrategi. For fuldt at kunne efterleve ovenstående vision, vil der på kort sigt være behov for at afsætte ekstra midler hertil. Der afsættes derfor 1,0 mio. i 2023, 4 mio. i 2024 og 7 mio. kr. i 2025 og 2026."

Denne pulje administreres på nuværende tidspunkt af Teknik- og Miljøudvalget, hvor Klimaudvalget skal ansøge Teknik- og Miljøudvalget for at få udmøntet midlerne. En proces, som er hæmmende for Vesthimmerlands Kommunes arbejde med klimaindsatsen, da ansøgninger om brug af midler fra gang til gang kan sløve arbejdet og kommunens muligheder for at komme ud over rampen med klimaarbejdet.

På den baggrund bør de afsatte midler til klimaindsatsen overflyttes til Klimaudvalget fra Teknik- og Miljøudvalget med henblik på midlerne fremadrettet administreres og prioriteres af Klimaudvalget.

Samtidigt bør der udarbejdes retningslinjer for, hvordan Klimaudvalget må forvalte og udmønte de afsatte midler, herunder eksempelvis en fælles beslutningsgang for igangsættelse af initiativer og allokering af midler sammen med de, for indsatsen, relevante politiske udvalg.

Forventet konsekvens

Klimaudvalget får mandat til at forvalte og udmønte de afsatte midler til klimaindsatsen. Indsatsen prioriteres hermed i højere grad af Klimaudvalget.

Derudover udarbejdes retningslinjer, som bl.a. skal sikre, at de afsatte midler udmøntes i samarbejde med relevante politiske udvalg.

Organisering og kommunikation

Ingen bemærkninger.

Lovgrundlag

Ingen relevant lovgivning.

Økonomi

Udgiftsneutral.

Procesplan

Den. 24. januar 2023: Behandling på mødet i Klimaudvalget med henblik på en indstilling til Teknik- og Miljøudvalget.

Den 30. januar 2023: Behandling på mødet i Teknik- og Miljøudvalget.

Den 8. februar 2023: Behandling på mødet i Økonomiudvalget.

Den 16. februar 2023: Behandling i Byrådet.

Sagen afgøres i

Byrådet via Økonomiudvalget og Teknik- og Miljøudvalget med indstilling fra Klimaudvalget.

Administrationen indstiller,

- at indstille til Teknik- og Miljøudvalget, at de afsatte midler til klimainsatsen overflyttes til Klimaudvalget fra Teknik- og Miljøudvalget, med henblik på at midlerne fremadrettet administreres og prioriteres af Klimaudvalget,
- at drøfte principperne for retningslinjer for, hvordan Klimaudvalget må forvalte og udmønte de afsatte midler.

Beslutning

Fraværende: Benny Hansen, Signe Nøhr og Henrik Dalgaard

Udvalget drøftede behovet for at have adgang til midler og besluttede på den baggrund at indstille følgende: De afsatte midler til klimainsatsen overflyttes til Økonomiudvalget fra Teknik- og Miljøudvalget med henblik på at midlerne fremadrettet administreres af Økonomiudvalget efter indstilling fra Klimaudvalget og i overensstemmelse med beslutningen om at nedsætte et Klimaudvalg som rådgivende udvalg.

Ved denne organisering sikres det overordnede blik på klimainsatserne på tværs af hele kommunen og de faglige udvalgs interesser.

Af de afsatte midler til klimainsatsen for 2023 ønsker Klimaudvalget at have direkte adgang til at disponere over 200.000 kr. i driftsmidler. De resterende afsatte midler kan kun udmøntes direkte af Klimaudvalget efter anmodning i Økonomiudvalget eller af Økonomiudvalget efter obligatorisk høring i Klimaudvalget.

Klimaudvalget drøfter på et senere møde i 2023 udvalgets indstilling til ønskede disponible driftsmidler for 2024, 2025 og 2026.

Punkt 5: Oplæg til studietur for Klimaudvalget

00.22.04-P35-1-22

Punktoplysninger

Sagsnr.: 00.22.04-P35-1-22

Sagsbeh.: Gitte Vestergaard Christensen

Resume

Der har tidligere været et ønske fra Klimaudvalget om en ekskursion-/studietur for udvalgets medlemmer, hvor der besøges relevante destinationer i Danmark.

Under dette punkt præsenteres et oplæg til en studietur for Klimaudvalget.

Baggrund

Administrationen foreslår, at studieturen bliver af to dages varighed med overnatning i uge 6 eller i uge 17 2023.

Et oplæg til destinationer og indhold præsenteres på mødet.

Forventet konsekvens

Ingen bemærkninger.

Organisering og kommunikation

Ingen bemærkninger.

Lovgrundlag

Ingen relevant lovgivning.

Økonomi

Når de ønskede destinationer er fastlagt udarbejder administrationen et budget for turen.

Procesplan

Ingen bemærkninger.

Sagen afgøres i

Klimaudvalget.

Administrationen indstiller,

- at oplægget tages til efterretning, og
- at det besluttet om der skal arbejdes videre med oplægget med henblik på at udarbejde et konkret program med indhold, transport, overnatning og budget.

Beslutning fra Klimaudvalget (§ 17 stk. 4 udvalg), 21. november 2022, pkt. 20:

Fraværende: Jimmy Støttrup Jensen

Udsat.

Supplerende sagsfremstilling

Sagsbeh.: Gitte Vestergaard Christensen

Punktet blev udsat på sidste møde og behandles derfor på dette møde.

Administrationen indstiller

- at oplægget tages til efterretning, og
- at det besluttet om der skal arbejdes videre med oplægget med henblik på at udarbejde et konkret program med indhold, transport, overnatning og budget.

Beslutning

Fraværende: Benny Hansen, Signe Nøhr og Henrik Dalgaard

Udsættes da udvalget vurderer, at en studietur tidligst kan afvikles i andet halvår 2023.

Bilag

Oplæg til studietur for Klimaudvalget

Punkt 6: Eventuelt

00.22.04-G01-5-22

Punktoplysninger

Sagsnr.: 00.22.04-G01-5-22

Sagsbeh.: Jesper Zinck Zimmer

Resume

Eventuelt er et fast punkt på møderne i Klimaudvalget.

Baggrund

Eventuelt.

Forventet konsekvens

Ingen bemærkninger.

Organisering og kommunikation

Ingen bemærkninger.

Lovgrundlag

Ingen relevant lovgivning.

Økonomi

Udgiftsneutral.

Procesplan

Ingen bemærkninger.

Sagen afgøres i

Klimaudvalget.

Administrationen indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Fraværende: Benny Hansen, Signe Nøhr og Henrik Dalgaard

Indstillingen blev tiltrådt.

Udvalget drøftede og evaluerede det sidste udvalgsmøde i Haubro og besluttede, at udvalget gerne vil afholde 1-2 af de årlige møder på eksterne lokationer med relevans for udvalgets arbejde.

Nyt udvalgsmøde i marts 2023 omhandlende en ny og grøn indkøbs- og udbudspolitik for Vesthimmerlands Kommune. Administrationen udsender forslag til dato og tidspunkt, som tager hensyn til kommunens politiske mødekalender.